

Начало > Семейноправни въпроси и наследство > Издръжка на членове на семейството

Издръжка на членове на семейството

Ирландия

1 Какво означават на практика понятията „издръжка“ и „задължение за издръжка“? Кои лица са задължени да изплащат издръжка на друго лице?

С решенията за издръжка между съпрузи се установява задължение единият от съпрузите да извършва в полза на другия периодични или еднократни плащания за издръжка, а когато е целесъобразно, да извършва такива периодични плащания в полза на друго лице, посочено в решението, или на членове на семейството, които са на издръжка, ако има такива.

С решенията за плащане на издръжка на дете на издръжка се установява задължение единият от родителите да извършва в полза на другия родител или на друго лице, което се грижи за детето и упражнява родителски права спрямо него, периодичните или еднократните плащания, определени в решението за издръжка на детето.

Задължението за издръжка представлява изискване за предоставяне на финансова помощ на дадено лице, а когато такова задължение е наложено от съдилищата, се изисква изпълнение на задълженията, произтичащи от съдебното решение.

Издръжка се плаща от следните категории лица:

родители по отношение на техните деца: да

деца по отношение на техните родители: обикновено не

разведен съпруг на другия съпруг: да

Други:

граждански (регистрирани) партньори и съжителстващи лица, спрямо които се прилага Закона от 2010 г. за гражданските партньорства и за някои права и задължения на лицата, живеещи в съжителство;

неженен или неомъжен родител по отношение на лицето, което се грижи за детето.

2 До каква възраст детето има вземане за издръжка? Съществуват ли различни правила относно вземанията за издръжка на ненавършили пълнолетие лица и на възрастни?

За деца на издръжка — до навършване на осемнадесетгодишна възраст, за деца на издръжка, учещи редовно обучение — до двадесет и три годишна възраст, а за деца, които са на издръжка поради увреждане — без значение от възрастта.

Родителите са задължени да подпомагат финансово децата си, така че да бъдат задоволени техните ежедневни и извънредни финансови потребности.

Обикновено на децата не може да бъде наложено да плащат издръжка на своите родители, освен при редките и извънредни ситуации, когато права на собственост, упражнявани чрез тръст (доверително управление), се изменят в резултат на развод и се прехвърлят на децата.

Разведен съпруг може да бъде задължен да осигурява издръжка на другия съпруг, когато търсещият издръжка съпруг е доказал, че другият съпруг не му е осигурил подходяща издръжка с оглед на обстоятелствата.

Граждански партньор или партньор в съжителство по смисъла на Закона от 2010 г. за гражданските партньорства и за някои права и задължения на лицата, живеещи в съжителство, може да бъде задължен да предостави издръжка на другия партньор, ако търсещият издръжка граждански партньор или партньор в съжителство е доказал, че другият не е успял да го осигури по подходящ начин с оглед на обстоятелствата.

Родителите, независимо дали са сключили брак или не, могат да подават до съда молба за издръжка, която да се плаща от другия родител за общите им деца. Със същото право разполагат и законният наставник, здравната комисия или всяко лице, притежаващо правен статут по отношение на дете на издръжка.

3 Следва ли да сезирам до компетентен орган или съд, за да получа издръжка? Кои са основните елементи на тази процедура?

Обикновено молбата до съда се подава от лицето, търсещо издръжка, чрез предявяване на граждански иск срещу другото лице. Молбата за издръжка на дете обикновено се подава от родителя или друго лице, което се грижи за детето и упражнява родителски права спрямо него.

Информацията относно процедурите, които се прилагат във връзка с молбите за издръжка, обикновено е достъпна в раздела за семейно право на уебсайта на Съдебната служба (www.courts.ie).

4 Може ли да бъде подадена молба от името на роднина (ако да, в каква степен на родство) или дете?

Обикновено ищецът по дело за издръжка е родителят, който се грижи за детето/децата. Ищци могат да бъдат включително бившите съпрузи, както и самите деца. Страните трябва да покажат наличие на достатъчен правен интерес в даден случай, за да имат право, или *locus standi*, да поискат издръжка. В случай на роднинска или близка връзка е необходимо лицето, което подава молбата, да има определени правомощия, за да управлява делата на роднината или на близък приятел, като например пълномощно. Родителите или законните настойници могат да подават молба за издръжка от името на непълнолетно дете.

5 Ако взнамерявам да заведа дело по случая, как мога да разбера кой е компетентният съд?

Районният съд (*District Court*) е компетентен да присъжда издръжка за дете в максимален размер до 150 EUR на седмица от всеки родител, както и издръжка за съпруг/граждански партньор до 500 EUR на седмица. Ако се иска издръжка в по-голям размер, е необходимо да се подаде молба до окръжния съд (*Circuit Court*) или до Висшия съд (*High Court*). Когато вече е образувано бракоразводно дело пред окръжния или Висшия съд, молбите следва да се подадат там, независимо каква е претендираната сума.

6 В качеството ми на ищец трябва ли да ползвам услугите на посредник, за да заведа дело (напр. адвокат, централен или местен орган и др.)? Ако това не е необходимо, кои са приложимите процедури?

Не. Молбата може да се подаде лично, ако ищецът реши да не наема адвокат. Има възможност за предоставяне на правна помощ по граждански производства за страни по съдебни спорове в областта на семейното право, които я искат, като нейното предоставяне зависи от средствата, с които съответната страна разполага.

7 Трябва ли да заплащам такси, за да заведа дело? Ако това е така, какъв е техният вероятен размер? Ако моите финансови средства са недостатъчни, мога ли да получа правна помощ за покриване на разходите по процедурата?

Всички производства в областта на семейното право в Ирландия са освободени от заплащане на съдебни такси. Разноските за получаване на правен съвет и за представителство могат да бъдат различни; има възможност обаче да се получи правна помощ по граждански производства, като нейното предоставяне зависи от средствата, с които съответното лице разполага.

8 Какъв вид издръжка е вероятно да бъде присъдена от съда? Как се изчислява размерът на издръжката? Може ли съдебното решение да бъде преразгледно при промяна в издръжката на живота и семейните обстоятелства? Ако това е така, по какъв начин се извършва преразглеждането (напр. посредством система за автоматично индексирание)?

Районният съд (*District Court*) е компетентен да присъжда издръжка за дете в максимален размер до 150 EUR на седмица от всеки родител, както и издръжка за съпруг/граждански партньор до 500 EUR на седмица. Ако се иска издръжка в по-голям размер, е необходимо да се подаде молба до окръжния съд (*Circuit Court*) или до Висшия съд (*High Court*).

При определяне на издръжката съдът ще съпостави разумните потребности на вискателя на издръжката (лицето, което има право на издръжка) с възможностите на задълженото лице (лицето, определено да плати издръжката) да плаща. Страните могат да искат от съда да преразгледа решението за издръжка предвид настъпили промени във финансовите обстоятелства на страните.

Решението за издръжка се прилага от посочената в него дата, като това може да бъде дата преди или след датата, на която е постановено решението, но не може да е дата, по-ранна от датата на подаване на исковата молба.

При бракоразводни и съдебни производства пред окръжния или Висшия съд издръжката може да се дължи със задна дата, като началният момент, от който се дължи издръжка, не може да предшества датата на подаване на исковата молба.

9 Как и на кого ще бъде плащана издръжката?

Обикновено издръжката се плаща чрез директно плащане на вискателя на издръжката. Вискателите обаче имат право издръжката да им бъде платена чрез деловодството на съда. Ако съдът счете за необходимо, той може да наложи заповед върху възнаградения или заплатата на задълженото лице, а на неговия работодател може да се разпореда да приспада от тях суми, които да прехвърля на вискателя.

Издръжката се плаща на лицето, което има право на нея, или на лицата, които управляват издръжката в негова полза, например родител или законен настойник.

10 Ако съответното лице (длъжникът) не плаща доброволно, какво действие може да бъде предприето, за да бъде принудено да плаща?

Ако задълженото лице не плаща издръжката, вискателят може да заведе дело пред съда, постановил решението за издръжка, или пред районния съд, в зависимост от исканото средство за правна защита.

Съдът може да издаде заповед за заповед на доходите на задълженото лице, както е посочено в точка 9 по-горе.

Ако това средство за правна помощ не работи успешно, съдът може да разпореда на задълженото лице да плати дължимата на вискателя на издръжката сума. Ако задълженото лице не изпълни заповедта, съдът може да разпореда сумите, дължими на длъжник в неизпълнение от друго лице, да бъдат изплатени на вискателя на издръжката. Той може да разпореда и продажбата на вещи, принадлежащи на длъжника, за погасяване на неизплатените суми.

11 Моля, опишете накратко всички ограничения, на които подлежи принудителното изпълнение, по-специално правилата за защита на длъжника и давностните и преклузивните срокове, във Вашата система за принудително изпълнение.

Районният съд (*District Court*) е компетентен да осигурява изпълнението на решения, постановени в други държави членки. Той е компетентен в случай на неизпълнение на съдебно разпореждане (членове 9А и 9В от закона от 1976 г.), но само по отношение на решения, постановени от районен съд. Той няма право да се произнася по неизпълнението на съдебни разпореждания, постановени от друг съд. Правомощията на районния съд са на практика ограничени до издаването на заповеди за налагане на заповед върху доходите (когато е целесъобразно), заповеди за изземване на имущество или заповеди за заповед върху вземания на длъжника към трети лица (което рядко е подходящо).

12 Съществува ли организация или орган, която или който би ми помогнал(а) да събере издръжката?

Всеки вискател на издръжка отговаря сам за подаването до съда на молба за помощ при събиране на вземания за издръжка. Въпреки че на разположение има и други средства за правна защита, например използване на медиация, съдилищата разполагат с подходяща законоустановена компетентност за преустановяване на неизплащането на издръжката.

13 Могат ли организации (държавни или частни) да изплатят авансово цялата издръжка или част от нея вместо длъжника?

Не. Единствено длъжникът отговаря за издръжката, като тя се изплаща директно от него или се удържа при източника от заплатата му.

14 Ако се намирам в тази държава членка и местопребиваването на длъжника е в друга държава:

14.1 Мога ли да получа съдействие от страна на орган или частна организация в тази държава членка?

Регламент 4/2009, който е известен като Регламентът за издръжката, се прилага за трансграничните искиове за издръжка, произтичащи от семейни връзки. С него се установяват общи правила за целия Европейски съюз, като целта е да се гарантира събирането на вземанията за издръжка, дори когато длъжникът или вискателят се намира в друга държава от ЕС.

Конвенцията на ООН за събирането на издръжка в чужбина (Нюйоркската конвенция) бе приведена в действие в Ирландия през ноември 1995 г. със Закона за издръжката от 1994 г. С тази конвенция се цели да се улесни събирането в договарящите държави на вземания за издръжка, дължими от лице, живеещо в една държава, на лице, живеещо в друга държава.

Посочените два инструмента установяват мрежа от централни органи във всяка от договарящите държави и ищите/вискателите/молителите могат да изпращат своите молби на централния орган, който ще ги предаде на съответния компетентен съд, а в някои случаи ще уреди и правна помощ. Данните за контакт с ирландския централен орган за събиране на издръжка в чужбина са:

Department of Justice and Equality,

Bishop's Square,

Redmond's Hill,

Dublin 2,

Ireland.

Тел.: +353 (0)1 479 0200

Местен телефон: 1890 555 509

Факс: +353 (0)1 479 0201

Електронна поща: mainrecov_inbox@justice.ie

Ищецът/молителят може да получи помощ от секретаря на районния съд във връзка с разпореждания на районния съд. Ищите могат да потърсят и помощ от процесуален представител. Възможно е също така те да имат право на правна помощ, като за целта следва да се свържат със съответния местен център за правни услуги. Накрая, ищецът/молителят може да потърси помощ от FLAC (Free Legal Advice Centre — Център за безплатна правна помощ), който е независима, доброволна организация, действаща като мрежа от клиници за правна помощ из цялата страна. Тези клиници предлагат поверителост при предоставяне на услугите си и са безплатни.

При трансгранични случаи, при които длъжникът живее в друга държава, молителят може да подаде молба чрез централния орган за събиране на издръжка, който се намира в Министерството на правосъдието и равенството.

14.2 Ако това е така, по какъв начин мога да се свържа с този орган или с тази организация?

Можете да се свържете със съответния съд или организация по телефона, с писмо, по електронната поща или да ги посетите лично. За допълнителна и по-целесъобразна информация молителите се приканват да посетят уебсайта на всяка организация.

Данните за контакт с деловодствата на съдилищата могат да бъдат намерени на уебсайта на Съдебната служба (www.courts.ie).

За данни за контакт с ирландския централен орган за събиране на издръжка от чужбина, моля вж. въпрос 14.1 и уебсайта на Министерството на правосъдието и равенството (www.justice.ie).

15 Ако се намирам в друга държава и длъжникът се намира в тази държава членка:

15.1 Мога ли да отправя молба пряко до такъв орган или такава частна организация в тази държава членка?

Вж. по-горе отговора на въпрос № 14.1.

15.2 Ако това е така, как мога да се свържа с този орган или с тази организация и какво съдействие мога да получа?

Вж. по-горе отговора на въпрос № 14.2.

16 Тази държава членка обвързана ли е от Хагския протокол от 2007 г.?

Да

17 Ако тази държава членка не е обвързана от Хагския протокол от 2007 г., кой ще бъде приложимият закон относно вземането за издръжка съгласно разпоредбите на нейното международно частно право? Кои са съответните разпоредби от международното частно право?

Не се прилага.

18 Кои са разпоредбите относно достъп до правосъдие при трансгранични случаи съгласно структурата на глава V от Регламента за задълженията за издръжка?

Ищецът/молителят не трябва да плаща такси за завеждане на дело в съда. По тези въпроси ищците се ползват от безплатна правна помощ — след като ирландският централен орган получи молбата, същата се препраща, ако е необходимо, на Съвета за правна помощ.

19 Какви мерки са приети от тази държава членка, за да бъде осигурено изпълнението на дейностите, описани в член 51 от Регламента за задълженията за издръжка?

Член 51 се отнася до действията, които централният орган трябва да предприеме във връзка с молбите, попадащи в обхвата на регламента за издръжката. Що се отнася до молбите за издаване на декларации за изпълняемост, ирландският централен орган отправя исканията за тези декларации към кабинета на председателя на Висшия съд. Ирландският централен орган препраща молбите за принудително изпълнение директно на районните съдилища. Що се отнася до образуването на съдебни производства централният орган урежда процесуално представителство за ищеца чрез Съвета за правна помощ.

Последна актуализация: 06/11/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.